

#1 MEDZINÁRODNÝ BESTSELLER

Odvážite sa
zavrieť oči, čo i len
na pár sekúnd?

NEZATVÁRAJ OČI

LINDA
GREENOVÁ

KNIŽNICA
SVETOVÝCH BESTSELLEROV

NEZATVÁRAJ OČI

**LINDA
GREENOVÁ**

TATRAN

Z anglického originálu LINDA GREEN: WHILE MY EYES WERE CLOSED,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Quercus Publishing Ltd., Carmelite House,
An Hachette UK company, London 2016,
preložila Barbora Kráľová.

Vyšlo vo Vydavateľstve TATRAN, Bratislava 2017 ako 5119. publikácia
a 144. zväzok edície LUK – Knižnica svetových bestsellerov.

Vydanie I.

Prebal a väzbu navrhol Peter Zentko.
Zodpovedná redaktorka Katarína Jusková
Jazyková redaktorka Eva Melichárková
Technická redaktorka Katarína Junášová
Sadzba RS servis, Bratislava
Vytlačila CPI Moravia Books, Pohořelice.

www.slovtatran.sk

:: knihy pre **hodnotnejší** život

„Published by arrangement with The Zondervan Corporation L.L.C.,
a division of HarperCollins Christian Publishing, Inc.“

Preklad diela podporil Literárny fond.

While My Eyes Were Closed © Linda Green, 2016
Translation © Barbora Kráľová, 2017
Slovak edition
© Vydavateľstvo TATRAN 2017

ISBN 978-80-222-0870-3

Venujem Susan Stephensonovej za to,
že ma na ceste do materstva držala za ruku, a za to,
že svetu prináša tolko lásky, svetla a radosti

„Pozorovala som, ako lastovička nosí jedlo svojim mladým.
Ako sa o ne stará, ako ich chráni.
A napadlo mi, že je lepšia matka než ja.“

*Hatidža Mehmedovičová, matka dvoch synov zavraždených
v srebrenickom masakri*

Ak prídete o dieťa, ako prvé si to uvedomí vaše telo, hlave to dôjde až neskôr. Najprv sa medzi vami pretrhne neviditeľná pupočná šnúra. Váš mozog zaznamená, čo sa deje, až keď sa vám všetko vo vnútri tela uvoľní a ochabne. Hlava začne konať a presviedča telo, že sa mýli. Vy len robíte, čo vám káže. Pobeľujete ako splašená. Zúfalo ťaháte za svoj koniec pupočnej šnúry. Dúfate, že ak potiahnete dosť silno, ak budete kričať, kopať a jačať, ak sa dopracujete k druhému koncu, vaše dieťa tam možno predsa len bude.

A keď nie, keď zistíte, že je naozaj preč, vtedy sa ohlási pocit viny. Si matka. Tvojou povinnosťou je starať sa o dieťa. Nezvládla si to, a to znamená, že si zlá matka. Keby si bola dobrá matka, nestalo by sa to. Prečo si naň nedala pozor, preboha?

V tej chvíli začnete chradnúť. Životné orgány vám zlyhávajú jeden za druhým. Nechápete, ako je možné, že stále dýchate a že vám v žilách naďalej prúdi krv, nechápete načo.

Želáte si, aby nejaká dobrá duša ukončila vaše utrpenie. No zrazu si uvedomíte, že toto je cena, ktorú musíte zaplatiť, musíte trpieť rovnako ako vaše dieťa. Neodpustiteľne ste ho sklamali, nezaslúžite si štipku žltovania. Prežívate zo dňa na deň. A vždy keď sa ráno zobudíte, ak sa vám vôbec podarí zaspáť,

prvé, čo povieť, je „prepáč“. No odpovede sa nedočkáte. Je vám to jedno, povieť to aj tak. Dúfate, že vaše dieťa vás ako zázrakom začuje a odpustí vám. Hoci viete, že vy si neodpustíte nikdy.

1

LISA

„Ešte si ma nevidela vyliezť na tú veľkú šmýkačku, však, mami?“ zašteboce Ella, keď leží na našej posteli v zababranom pyžamku s obrázkom z rozprávky *Eadové kráľovstvo*.

Popravde, nepatrím medzi mamy, čo sa sužujú, že zmeškali prvé to či hento. Zmeškala som Chloine prvé kroky (hoci moja zlatá mama mi ich neskôr opísala s nadšením, aké isto sprevádzalo prvé kroky na Mesiaci), ale ktovieako ma to netrápilo, keďže zarobiť peniaze, aby sme mali kde bývať, sa mi zdalo dôležitejšie než odškrtnúť si mílnik v nejakom gýčovom denníku dieťatka, čo vám venovala svokra. (Navyše som vtedy žiadnu svokru nemala, lebo keď som Chloinmu otcovi oznámila, že čakám dieťa, zmizol ako gáfor, skôr než by ma zoznámil so svojou matkou, nieto ešte požiadal o ruku, ale ak by som svokru mala, predpokladám, že by mi niečo také venovala.)

No dnes ma Elline slová z nejakého dôvodu zamrzeli. Možno preto, že prvýkrát po lanovej preliezačke vyliezla v pondelok s mojou mamou ako svedkom a odvtedy tento husársky kúsok predviedla už aj otcovi, Alexovi, ba aj Otisovi. Alebo možno preto, že dnes je jej posledný naozaj voľný deň. V pondelok už totiž pôjde do školy. A hoci sa na to teraz veľmi teší, som si istá, že len čo zistí, že tam musí ísť aj v utorok, stredu, štvrtok a piatok, a nielen budúci

týždeň, ale každý týždeň a celé roky, bude sa zlostiť, že už nebude môcť tráviť popoludnia v parku ako doteraz.

„Veru nevidela, ale čo keby sme to dnes napravili?“ navrhnem. Ella sa rozžiari, v lícach sa jej prehĺbia jamky a vycerí na mňa dva rady zúbkov v úprimnom detskom úsmeve.

„Nevravela si, že máš poobede klientov?“ ozve sa Alex a pretiera si oči.

„Ten o tretej si zrušil tréning a na posledného sa mi už ponúkla Suzie – ak by som chcela odísť skôr. Musím mamu trochu odbremeniť. Po oslave bude hotová.“

„Po akej oslave?“ nechápe Alex, ktorému sa dodnes nepodarilo zorientovať v nabitom spoločenskom kalendári našich ratolestí.

„Charlieho oslave,“ predbehne ma s vysvetlením Ella a poskakuje pritom na posteli. „Bude mať štyri roky, ale aj tak je mladší ako ja.“

Obaja sa usmejeme. Charlie Wilson je náš malý sused. Je od Elly mladší skoro o rok, ale do školy nastupujú spolu. A naša malá potvorka mu nesmierne rada pripomína, kto sa narodil skôr.

„Kde je tá oslava?“ opýta sa Alex.

„U Skákavých fazuliek,“ odvetím.

„Och, určite ťa mrzí, že tam nemôžeš ísť. Isto by si si to užila.“ Alex sa ku mne otočí s úškrnom, lebo veľmi dobre vie, ako neznášam všetky hoplalandy, ale najmä tie, kde do detí pchajú to najmizernejšie jedlo.

„Veru, ale čo narobím?“ odvetím „Určite si to vynahradím, len čo začne chodiť do školy.“

Otis mával narodeninové oslavy skoro každý druhý víkend, no ten už, chvalabohu, pomaly ale isto začne oslavovať s kamarátmi na bowlingu, takže si vydýchneme.

„To znamená, že sa prídeš pozrieť, ako mi odovzdajú medailu?“ chce vedieť Otis, ktorý doteraz tichučko ležal z druhej strany pri Alexovi (namiesto drahého obrazu sme si kúpili naozaj veľkú posteľ).

„Prídem, ale iba ak posledný deň dakoho nepohryzieš ako Luis Suarez.“ Usmejem sa naňho. Otis sa uškrnie. Keďže temperament zdedil po otcovi, všetci vieme, že hryzenie s najväčšou pravdepodobnosťou nehrozí.

„Prídeš aj ty, ocko?“ opýta sa a vylezie na Alexa.

„Ja nie, prepáč, synak,“ prizná sa Alex a postrapatí Otisovi vlasy, ktoré mu cez prázdniny narástli o čosi viac, než by sa patrilo. „Hodím ťa na fucík, ale potom musím utekať na stretnutie do Manchestru. Medailu mi ukážeš, keď prídem domov, platí?“

Otis prikývne. „Aj starému otcovi,“ dodá. „Ukážem ju aj starému otcovi.“

Môj otec sa nádeja, že skôr než Otis dovŕši dvadsiaty piaty rok, bude hrať za Leeds United a Anglicko. Otis je dobrý, ale neviem, či až taký dobrý. Pokiaľ ide o mňa, je mi to jedno. Hlavne, že voľný čas radšej trávi vonku s futbalovou loptou ako vysedávaním pred Xboxom alebo tabletom. Neviem, ako dlho mu to vydrží, ale kým ho to baví, mienim z toho vyťažiť čo najviac.

„Dobre, decká,“ vyhlásim a natiahnem sa pod perinou. „Tuším by sme mali vstať. Kto príde na raňajky posledný, upratuje kuchyňu.“

Ella s Otisom povyskakujú z postele v chumli rúk, nôh a vlasov, a už ich niet. Alex sa ku mne pritúli. „Čo myslíš, kedy to na nich prestane platiť?“

„Netuším, ale pevne verím, že im to vydrží, až dokým ich ráno nebudeme musieť z tej postele ťahať.“

„A to bude kedy, pripomeň mi, prosím ťa,“ povie a zastrčí mi za ucho prameň vlasov. „Celé sa mi to akosi zlieva.“

Usmejem sa pri spomienke, ako Alex získal nespočetné množstvo dobrých bodov za to, že bol vynikajúci nevlastný otec pre Chloe, ktoré takmer do jedného stratil po narodení Otisa a Elly, keď bol pre nedostatok spánku absolútne nepoužiteľný.

„Chloe mala vtedy tuším dvanásť rokov.“

„Výborne, takže už len sedem rokov skorého ranného vstávania.“

Štuchnem ho medzi rebrá, potom ho pobožkám. Má teplý dych. Jeho pery chutia ránom. Pritiahnem si ho k sebe so želaním, aby sme si mohli ešte trochu poleňosiť. Keď si konečne nájdeme chvíľku pre seba, občas mám nutkavú potrebu predstaviť sa mu.

„Ani s tým nezačínaj,“ zamumle.

„Prečo? Veď sme zobratí.“

„Naozaj? Kedy sme sa vzali? Neprespal som obrad?“

Božkom ho umlčím. „Skoro.“

„Aj tak sa musím osprchovať,“ pokračuje. „Celú noc som sa potil. Smrdím ako tchor.“

„Nesmrdiš,“ ubezpečím ho (keďže pracujem vo fitnesscentre, som takpovediac odborníčka na smrad). „Ale aj keby,“ dodám a pohladím ho prstami po chrbte, „prežijem to.“

„Škoda, že o dve minútky sem niekto vletí a bude sa sťažovať, že mu sestra potiahla pár čokoládových guliek Coco Pops, však?“

Usmejem sa a naposledy ho pobožkám.

„Budú mať ťažký týždeň,“ pripomeniem mu. „Čaká ich návrat k nudným zdravým raňajkám školského roka.“

„Nuž, keď si sa raz rozhodla byť zlým diktátorom a napchávať svoj ľud cereáliami, musíš rátať s nepokojmi.“

„Vďaka za podporu.“

„Aj nabudúce. Mimochodom, keď budeš musieť vysvetľovať, prečo je gulíček tak málo, vedz, že som ich zjedol ja.“ Vyskočí z postele tak rýchlo, že ho ani nestihnem kopnúť do zadku.

„Trestu neujdeš!“ zakričím naňho, keď zmizne v kúpeľni. Chvíľu len tak ležím, užívam si pokoj a cítim teplo ranného slnka, ktoré prepúšťajú naše nové smotanové závesy z Ikey, presne ako ma Alex vystríhal. Počujem, ako sa deti dole začali hašteriť. Ellu tradične počuť najviac zo všetkých.

Snažím sa to nevnímať a premýšľam, ako sa asi darí Chloe. Ktovie, či si to vo Francúzsku už trochu užíva alebo je to pre ňu stále priveľká zmena. Zatiaľ mi poslala len pár strohých správ. A pritom to nie je tak dávno, čo sa mi zdôverovala s každou hlú-

postou. Lenže to bolo predtým. Keď sme ešte boli najlepšie kamarátky.

Zdola sa ozve výkrik „mami!“ a po ňom klasický ranný hurhaj. Prehodím nohy z postele na zem. Laminátová podlaha je už teraz teplá. Čaká nás ďalší horúci deň. Chvalabohu, že vo fitku máme klimatizáciu. Snažím sa ignorovať kopu špinavej bielizne v košíku a ďalšiu kopu čistého oblečenia preveseného cez zábradlie, ktoré čaká len na to, kedy ho niekto vyžehlí. Rovnako sa snažím nemyslieť na to, čo by povedala mama, keby videla tú spúšť v kuchyni. Keď sa narodila Ella, ponúkla sa, že mi bude pomáhať s upratovaním. Musela som odmietnuť, hoci ďalší pár rúk v tomto dome by sa zišiel ako soľ. Keby som súhlasila, určite by tu drela až do Elliných šestnástych narodenín.

Keď príde Alex, bitka o cereálie je už zažehnaná a Otis práve dorátať, koľko guľčiek Coco Pops je v škatuli, aby si ich s Ellou mohli podeliť rovným dielom.

„Maminka povedala, že nám dlhujes škatuľu Coco Pops,“ ozve sa ukrivdene.

„Bonzák,“ odčítam Alexovi z pier skôr, než sa otočí k Otisovi. „A ty mi dlhujes šesťdesiat libier za sklo na skleníku pani Hunterovej, ktoré si si zmýlil s futbalovou brámkou, spomínaš si?“

„Hej, spomínam,“ zháči sa Otis.

„Takže sme si kvit?“ opýta sa Alex.

„Sme si kvit,“ zazubí sa Otis a vráti sa ku Coco Pops.

Zahreším si popod nos, lebo zvalím otvorený balík s pomletou kávou a navyše si uvedomím, že som včera zabudla vytiahnuť z mrazničky chlieb a teraz nemám čo dať Otisovi na desiatu.

Alex ku mne podíde, chytí ma za boky a zašepká: „Nestresuj. Sadni si a najedz sa. Ja to vyriešim.“ Usmejem sa naňho a pre zmenu sa nehádam. Vie, že som kvôli Chloe ako na ihlách. To on navrhol tie prázdniny, tvrdil, že jej prospeje, ak na chvíľu vypadne. Mal, samozrejme, pravdu, aj keď som si to nechcela pripustiť. Lenže on sa o ňu nebojí tak ako ja. Nikto sa o ňu nebojí tak veľmi ako ja.

Nasypem si do misky müsli, vytiahnem z mrazničky dva krajce chleba, vložím ich do ešte teplého hriankovača a konečne si sadnem za stôl.

„Koľkokrát sa ešte vyspím, mami?“ opýta sa Ella.

„Trikrát,“ odvetím.

Zakvíli. Ešte som nestretla dieťa, čo by sa do školy tak tešilo. Chloe bola zo školy nervózna, Otis ako vyoraná myš, ale pre Ellu je škola niečo ako druhé Vianoce.

„Mali by sme si ťa nakrútiť na kameru,“ navrhne Alex, „aby sme na teba mali páku, keď budeš o desať rokov hovoriť, že školu neznášaš, a nebude sa ti chcieť vstávať.“

„Prečo by som mala školu neznášať?“ nechápe Ella.

„Nebudeš ju neznášať,“ ozvem sa s plnými ústami. „Akurát pumbertiaci bývajú občas mrzutí.“

„Ako Chloe?“ opýta sa.

Pozriem na Alexa. Chloe sa veľmi snažila, aby si Ella a Otis na nej nič nevšimli. Musela som jej odprisahať, že to nikomu nepoviem. Dokonca odo mňa chcela, aby som to zatajila aj pred Alexom, ale s tým som nesúhlasila. Niektoré veci sa jednoducho nedajú zvaliť na to, že s deckom plieska puberta. Navyše som mu nechcela klamať. Skôr než som prijala jeho ponuku na sobáš, musel mi odprisahať, že k sebe budeme vždy úprimní, nič viac som od neho nechcela. Na čo zahlásil, že v tom prípade bude lepšie, ak už nebudem jeho osobná trénerka. Ibaže by som naozaj chcela vedieť, čím sa napcháva každý deň cestou do práce.

„Chloe nie je mrzutá,“ ozval sa Alex a čupol si k Elle, „určite nie tak ako Macko Puf, keď zistí, že mu Ella zjedla všetky Coco Pops.“ Schmatne jej miskú a začne ju štekliť. Ella píše a chichoce sa ako pojašená. Usmejem sa, dojem müsli a azda po milióntykrát sa zamyslím, čím som si zaslúžila takéhoto muža.

2

MURIEL

Tento dom páchne prázdnotou. Páchne stále, ale ranné ticho doslova udiera do nosa. Niežeby tu dakedy bývalo výnimočne živo. Určite nie tak ako v tých bláznivých rodinách s rodičmi na podpore, čo ukazujú v televízii. Ale ráno tu vždy čosi šramotilo. Vládol tu ruch bežného života, keď sa Malcolm s Matthewom umývali a chystali do nového dňa.

Vtedy som domu veľmi nevenovala pozornosť, ak mám byť úprimná. To sú tie veci, čo vám chýbajú, až keď sú nenávratne preč. Je ich celá hŕba. Malcolm bol napríklad veľmi ohľaduplný, pokiaľ išlo o dosku na záchodovej mise, Matthew si z nej, naopak, nerobil ťažkú hlavu. Dnes doslova nechápem, ako som mohla pre ňu tak vyvádzať. Teraz ma trápi skôr to, že ju nemám po kom skladať, že mi nemá koho pripomenúť.

Alebo ponožky. Akoby sa v tomto dome prepadli pod zem. Nie je to zvláštne? Ženy sa predsa večne sťažujú, že ich musia prať (mama ich otcovi dokonca žehlila) a spárovať. Dom bez ponožiek je trochu čudný. Je ako jin bez jang. Akoby došlo k narušeniu rovnováhy. Viem, že na svete je veľa domov s čisto ženským osadenstvom. Lenže tento konkrétny dom medzi ne nikdy nemal patriť.

Natiahnem sa a zapnem rádio. Ak mám byť úprimná, Classic FM nie je moja srdcovka. Mám celkom rada ich moderátora Johna

Sucheta (aj keď jakživ nepochopím, prečo nerobí pre BBC, ale pre ITV), no tie reklamy ma vyslovene obťažujú. Lenže ráno bez Classic FM mi o to intenzívnejšie pripomína Malcolmovu neprítomnosť, čo je ďalšia z vecí, ktoré som si uvedomila, až keď odišiel.

Myslím, že aj Matthew bol rád, keď hralo. Zrejme z rovnakého dôvodu ako ja. Neviem. Nikdy o otcovi nehovoril, potom čo odišiel. Nevyťahoval podobné témy pri večeri, na to mal dosť rozumu. A nielen pri večeri, aj inokedy. A ja zasa nerozoberám Matthewov odchod, tiež mám na to dosť rozumu.

Za dverami zamraučí Melody. Má zakázané chodiť do spálne. Ľudia si dnes bežne púšťajú zvieratá do postele, nerozumiem tomu. Melody je rozhodne príjemná spoločníčka a chápem, že človek potrebuje spoločnosť, naozaj to chápem. No jednako si myslím, že do najosobnejších ľudských priestorov zvieratá nepatria. Inak sa medzi nimi začne stierať hranica. Ľudia si nahovárajú, že zvieratá sú nám rovné, čo je, prirodzene, absurdné. Ale za to môžu disneyovské filmy. Napokon, tie môžu aj za kopu iných vecí. Za všetku tú precitlivosť a vulgárne amerikanizmy, čo zamorili našu krásnu britskú angličtinu. Bola som v kine na filme o Pamele Traversovej. Dávali ho dopoludnia v kine v Hebden Bridge. Tuším sa to volalo *Zachráňte pána Banksa*. Povedala by som, že zachrániť bolo treba predovšetkým pána Disneyho. Nemôžem si pomôcť, ale chuderu slečnu Traversovú vykreslili doslova plytko. Starnúca Angličanka zo strednej vrstvy, trochu čudná stará dievka, čo nestíha za moderným svetom. Jej postava plávala po povrchu. A možno keby sme také ako ona počúvali trochu pozornejšie, žilo by sa nám dnes lepšie.

Sadnem si a opriem sa o vankúše. Vyskakovať ráno z postele hneď po prebudení som vždy považovala za hlúposť. Človek sa po toľkom ležaní predsa musí chvíľku aklimatizovať na život vo vertikálnej polohe. V rádiu idú správy, ale nevenujem im veľkú pozornosť. Slová púšťam jedným uchom dnu, druhým von. Každý raz dospeje do veku, keď si povie, že to všetko už počul. Večne sa

omietajú tie isté témy. Čo na tom, že sa menia mená a sem-tam aj pár detailov? Svet zostáva rovnaký. Darmo sa ľudia zlostia, skôr či neskôr aj tak všetko zapadne do starých kolají. Aj mladí ako Matthew sa s tým jedného dňa zmieria a prestanú sa búriť a namýšľať si, že môžu niečo zmeniť.

Pri počasí zbystrím pozornosť. Zasa bude sparno. Na to, že je koniec leta, je ozaj horúco. Kam sa podeli ročné obdobia? Kedysi sme mávali jasne vymedzené štyri ročné obdobia. Nielen dve, leto a zimu. A obe sa vlečú celú večnosť. Vraj máme byť radi, že aj v Anglicku býva konečne leto. To stále hovorí tá pani z pekárne. Aj keď ja sa s jej názorom vôbec nestotožňujem. Prehnane dlhé a horúce letá podľa mňa nikomu neprospievajú. Sú dusné. Človeku sa nedá dýchať. Ešteže v týchto viktoriánskych domoch s vysokými stropmi má kde cirkulovať vzduch. Aj múry majú hrubé, takže dnu je ako v chladničke. Aj preto som nerada ostávala u Jennifer. Cez leto tam bývalo ako v tlakovom hrnci. Netuším, ako tam s Petrom mohli vydržať. Nikdy som nepochopila, prečo šli do novostavby. Na druhej strane, nikdy som nepochopila, prečo sa vydala za Petra. Zvláštne, že moja vlastná sestra mala taký pochybný vkus. Nuž, aspoň na voľačo to všetko bolo dobré. Nakoniec prestali dobiedzať, aby som zostala. Časom ich to prestalo baviť. Aspoň ich už nemusím odmietaať, aj tak mi to bolo trápne. Ako hovoríeva Jennifer, každý sa s tým vyrovnáva po svojom.

Melody znova zamŕnauká. Meno jej vymyslel Matthew. V tomto smere som sa naňho mohla odjakživa spoľahnúť. Vždy býval nasmierne citlivý. Vybral jej ho preto, lebo keď hrával na klavíri, chodila mu po klávesoch. Podľa mňa to meno trochu preceňuje jej hudobné nadanie, ale aj tak je krásne, veľmi lyrické. Nádherné dievčenské meno. Vždy sa mi páčilo. Melody aj Meredith. Dnes ich už veľmi nepočuť. Mená sa vraj vracajú do módy, ale tieto dve nie. Na klavír ku mne chodí zopár Olívií, čo je milé, lebo aj moja mamička sa tak volala. Z času na čas sa objaví aj Grace, hoci som si všimla, že v dievčatách, čo sa volajú Grace, niet grácie, čo by sa

pod necht vošlo. No po Melody alebo Meredith akoby sa zľahla zem. Aj po Muriel, keď sme už pri tom. Myslím, že moje meno patrí do minulosti a zostane tam už naveky. Pred pár rokmi som videla film s názvom *Muriel sa vydáva*. *Bolo to* niečo otrasné. *Bol to* austrálsky film o trochu neokrôchanej dievčine, ktorá sa stoj čo stoj chcela vydať. Pamätám si, ako som sedela v kine, a hoci všetci okolo mňa prskali od smiechu, ja som sa ani len neusmiala. Nechodím často do kina. Možno aj kvôli Muriel.

Melody zamraučí do tretice. To znamená, že je načase vstať. Obujem si papuče, cez nočnú košeľu prehodím župan a prejdem k oknu. Odtiahnem závesy a jemne natočím žalúzie, len tak, aby som videla svet, ale aby svet nevidel mňa. Zahľadím sa poza domy radovej zástavby na líniu stromov v dialke. Matthew bol rád, že bývame tak blízko parku. Vynahrádzal mu záhradu, ktorú sme nemali. Mali sme len vydláždený dvor *za domom a pred domom* malú záhradku s ružami, nemal sa kde hrať.

Zato v parku sa mohol vyblázniť. Aj keď určite nevystrájal tak ako dnešné detiská. Ale aspoň sa mohol hrať na tráve. Sedávali sme spolu na deke a vili venčeky zo sedmokrások. V tých časoch veru aj chlapi vydržali pokojne sedieť a viť vence. Hocikedy nosil na hlave korunku zo sedmokrások celý deň a chválil sa, že je princom víl. Nikdy nie kráľ. Vždy len princ.

Vzdychnem si a odstúpim od okna. Občas je priveľmi bolestivé spomínať na jeho detstvo. Keď deti vyletia z rodného hniezda a odídu na vysokú, rodičia sa často sťažujú na pocit samoty, ale pochybujem, že im chýbajú dospelí študenti. Smútia za deťmi, čo tak rýchlo vyrástli.

3

LISA

Len čo zabočím na maminu cestu, opäť je zo mňa šestnásťročné dievča. Človek by si myslel, že po dvadsiatich rokoch, čo nebývam v Mixendene, som sa už vyslobodila spod jeho vplyvu, no opak je pravdou. V duchu už počujem Alexa, ako si ma doberá: „Môžeš vytiahnuť dievča zo stoky...“. Zvyšok vety, „...ale nikdy nie stoku z dievčata“, málokedy dopovie, lebo ho štuchnem do rebier. Nehanbím sa za to, kde som vyrástla. O to nejde. Skrátka mám pocit, že som sa niekam posunula. Vo Warley ma nikto nevníma ako „tú babu z Chippy“. Žiadne rýchle občerstvenie tam napokon ani nemáme. No len čo si spomeniem na maminu reakciu, keď som jej oznámila, kam sa sťahujeme, neubránim sa úsmevu. „Preboha, dievča, čo tam budeš jesť?“

Táto stará cesta však vo mne vyvoláva príjemný pocit z dôverne známeho prostredia. Zhluky labilne priskrutkovaných satelitov, pokazený sporák pred domom číslo 12, ktorý tam straší odnepamäti, flákajúce sa decká na rohu, čo vysmejú každého s nesprávnou značkou tenisiek.

Strhnem volant, aby som sa vyhla črepinám skla na ceste a zastanem pred rodičovským domom. Ešte ani nevypnem motor, a Ella už stojí vo dverách. Poskakuje ako na gumičke a čímisi na mňa máva. Mama stojí za ňou a utiera si ruky do zástery. Vyzerá,